

وحدت اسلامی نیازمند نهادهای مستقل و فراملی است

کلودیو ریتو اندیشمند اسلامی ایتالیایی اظهار داشت: وحدت میان شیعه و سنی و به طور کلی میان مذاهب اسلامی، نخستین محور برای شکل‌گیری جامعه‌ای منسجم، دولت اسلامی و در نهایت یک کنش اسلامی فراملی است؛ کنشی که بتواند بر پایه ارزش‌های اسلامی و آرمان‌های انقلاب اسلامی ایران حرکت کند.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، کلودیو ریتو اندیشمند اسلامی ایتالیایی در وینار نهم چهلمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، با تأکید بر ضرورت نهادسازی برای تحقق وحدت امت اسلامی اظهار داشت: مسئله وحدت اسلامی صرفاً به یک دعوت اخلاقی محدود نمی‌شود، بلکه نیازمند طرحی منسجم برای ایجاد و حمایت از نهادهایی است که بتوانند وحدت امت اسلامی را به واقعیت تبدیل کرده و ظرفیت مسلمانان را برای ایفای نقش به عنوان یک بلوک سیاسی و فرهنگی مستقل افزایش دهند.

وی افزود: در این نگاه، وحدت میان شیعه و سنی و به طور کلی میان مذاهب اسلامی، نخستین محور برای شکل‌گیری جامعه‌ای منسجم، دولت اسلامی و در نهایت یک کنش اسلامی فراملی است؛ کنشی که بتواند بر پایه ارزش‌های اسلامی و آرمان‌های انقلاب اسلامی ایران حرکت کند.

اندیشمند اسلامی ایتالیایی با اشاره به نقش نهادهای دینی، آموزشی، فرهنگی و سیاسی در این فرآیند تصریح کرد: نهادهای اسلامی صرفاً دستگاه‌های دولتی و ملی نیستند، بلکه ساختارهایی هستند که اصول اسلامی را نمایندگی کرده و مسلمانان را فراتر از مرزهای ملی با یکدیگر هماهنگ می‌کنند.

وی ادامه داد: در این چارچوب، برخی نهادها که پیش‌تر با هدف تقویت وحدت و استقلال اسلامی شکل گرفته‌اند، در دوره رهبری شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای تقویت شده‌اند؛ از جمله هفته وحدت و کنفرانس‌های سالانه وحدت اسلامی در تهران که نمایندگان کشورهای مختلف مسلمان و جنبش‌های اسلامی را گرد هم می‌آورند تا درباره وحدت اسلامی، مسئله فلسطین و مقاومت گفت‌وگو کنند.

اندیشمند اسلامی ایتالیایی تأکید کرد: این ساختارها نشان می‌دهند که چگونه نخبگان دینی می‌توانند نهادهایی را ایجاد و حمایت کنند که وابستگی آنها به قدرت‌های خارجی کاهش یافته و در جهت شکل‌گیری یک نظم اسلامی فعالیت کنند.

وی در ادامه به مؤلفه‌های نهادهای اسلامی مورد نظر در حوزه سیاسی پرداخت و اظهار داشت: در این دیدگاه، نظام‌های مردمی و نوعی دموکراسی دینی مورد توجه قرار می‌گیرند؛ به گونه‌ای که رأی و نظر مردم دارای اهمیت باشد، اما در چارچوب قانون و ارزش‌های اسلامی قرار گیرد.

این پژوهشگر افزود: بر اساس این رویکرد، دولت‌ها باید اصول اسلامی را اجرا کرده و آزادی فکری و معنوی را به عنوان یکی از پایه‌های استقلال سیاسی مورد توجه قرار دهند. همچنین نخبگان سیاسی به جای تکیه بر قدرت‌های خارجی، باید بر ظرفیت‌های مردمی تکیه کرده و برای ایجاد نهادهایی در راستای تحقق عدالت، قانون الهی و وحدت اسلامی تلاش کنند.

وی با تأکید بر اهمیت حوزه آموزش و فرهنگ گفت: حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی اسلامی باید در تربیت نخبگان دینی، علمی و سیاسی توانمند برای هدایت جریان وحدت نقش‌آفرینی کنند. همچنین کنفرانس‌ها، انتشارات و رسانه‌های اسلامی باید در مسیر ترویج روایت مشترک اسلامی و مقابله با فرقه‌گرایی و نفوذ فرهنگی خصمانه فعالیت کنند.

اندیشمند اسلامی ایتالیایی «سنگر فرهنگی» را نیازمند ایجاد نهادهای فرهنگی مستقل دانست و تصریح کرد: حوزه‌هایی همچون نشر، سینما، هنر و آموزش باید در شکل‌دهی به آگاهی و هویت مشترک اسلامی نقش

داشته باشند.

وی همچنین همکاری میان جنبش‌ها و احزاب اسلامی در چارچوبی فراملی را ضروری دانست و گفت: مسئله فلسطین و مقاومت می‌تواند از جمله محورهای مشترکی باشد که جنبش‌ها و جریان‌های اسلامی را به یکدیگر نزدیک کرده و زمینه همکاری و همگرایی بیشتر آنان را فراهم کند.

این پژوهشگر در ادامه با اشاره به دیدگاه‌های مطرح‌شده درباره ساخت امت اسلامی متحد افزود: تحقق چنین امتی مستلزم شکل‌گیری ساختارهایی است که بتوانند در برابر قدرت‌های جهانی ایستادگی کرده و از آرمان‌های مشترک جهان اسلام، از جمله مسئله فلسطین، حمایت کنند.

وی در جمع‌بندی سخنان خود، مقابله با فرقه‌گرایی، عدم وابستگی به قدرت‌های خارجی و جهت‌گیری ارزشی اسلامی را از مهم‌ترین معیارهای ایجاد و حمایت از نهادهای اسلامی برشمرد و گفت: نهادهای اسلامی باید از تقسیمات شیعه و سنی فراتر رفته و در مسیر وحدت مذاهب اسلامی حرکت کنند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: عدالت، مبارزه با فساد، خدمت به مردم، حفظ هویت اسلامی، علم و حکمت باید در مرکز فعالیت این نهادها قرار گیرد و نخبگان دینی، علمی و سیاسی نیز وظیفه دارند با هدایت و تقویت این ساختارها و آموزش مردم، زمینه ارتقای وحدت و آگاهی اسلامی را فراهم کنند.